

Handläggare:

Tore Johansson

Besvarande av skrivelse om att skapa en budgetprocess som ger beredningar och styrelser möjlighet att fullgöra sitt uppdrag

Ärendet

I en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden den 16 september har ledamöterna Dag Larsson (s), Birgitta Sevefjord (v) och ersättaren Lena-Maj Anding (mp) anfört att nämndens beslut den 5 februari om reviderad budgetprocess inte har följts i arbetet med att ta fram HSNs budgetunderlag för 2009.

I skrivelsen föreslås dels att nämnden ska besluta "att ge förvaltningen i uppdrag att utvärdera hälso- och sjukvårdsnämndens beslut om nuvarande budgetprocess och ta fram ett nytt förslag som gör sjukvårdsstyrelser och programberedningar mer delaktiga" och dels "att ge hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande i uppdrag att kalla till förhandlingar med samtliga partier i syfte att ta fram ett förslag till ny arbetsordning för styrelser och beredningar som bättre motsvarar det uppdrag som enligt landstingsfullmäktiges beslut åvilar dem."

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att med hänvisning till vad som anförs i tjänsteutlåtandet förklara skrivelsen besvarad.

Förvaltningens synpunkter

I skrivelsen konstateras att den konsultrapport som låg till grund för nämndens beslut den 5 februari 2008 om budgetprocessen innehöll tre konkreta förslag till förändringar av budgetprocessen. Förvaltningen påminner här om att dessa tre förändringar var

- i början på december året innan den egentliga budgetprocessen startar hålls ett informationsforum för att ge politiker i nämnden, styrelser, och beredningar en möjlighet att få insikt och kunskap om framtida problemställningar,

- ett uppstartsforum i början på april ger politiker i nämnden, styrelser, och beredningar en möjlighet att diskutera och lyfta fram frågor som särskilt ska präglar arbetet med det kommande budgetunderlaget. Vid den tidpunkten finns som grund bl a föregående års bokslut och landstingsdirektörens direktivunderlag för budgeten enligt den övergripande budget processen.
- den tidigare beställarplanen som HSN behandlar i juni ersätts av en preliminär budget som till sin utformning ska vara grunden för det budgetunderlag som nämnden sedan ska fastställa i september

Förvaltningen kan konstatera att dessa tre förändringar genomförts. Ett informationsforum, "HSN-konferensen", hölls i december 2007 vilket ska ses som den första aktiviteten i processen att ta fram budgetförslag för 2009, uppstartsforum hölls 21 april, 2008 och HSN behandlade den 17 juni förslag till preliminär budget för 2009.

Även den tidsplan för arbetet med budget 2009 som nämnden godkände i samband med beslutet om budgetprocessen har följts, detta trots att landstingsrådsberedningens förslag till budgetdirektiv senarelades med drygt en vecka, vilken är en väsentlig försening som försvårade den redan snäva tidsplan som gällde för den preliminära budgeten till nämndens junisammanträde.

Den viktigaste förändringen för att öka beredningars och styrelser delaktighet i budgetprocessen var införandet av den preliminära budgeten. Syftet är bl a att ge ett underlag tidigt i processen för att styrelser och beredningar ska kunna påverka och ge input till det fortsatta arbetet med det egentliga budgetförslaget i september. Detta inte minst mot bakgrund av att i samband med utskick av underlaget inför beslutet i september är det mycket kort om tid.

I skrivelsen anføres vidare att ingen reell beredning av budgetdirektiven har genomförts i beredningar och styrelser.

Här vill förvaltningen erinra om att HSN inte har någon formell roll i framtagandet av landstingsstyrelsens budgetdirektiv och att det inte lämnas något tjänstemannaförslag till dessa direktiv. Möjligheterna att påverka direktiven ligger därför främst i de politiska kanalerna. Ett av syftena med uppstartsforumet i april, som i tiden ligger mellan att landstingsdirektören presenterat sitt faktabaserade direktivunderlag och att landstingsrådsberedningen lämnar förslag till budgetdirektiv, är att ge underlag för ledamöter i beredningar och styrelser kring frågor inom sina ansvarsområden för att kunna lyfta till sina representanter i landstingsstyrelsen som beslutar om budgetdirektiven.

Skrivelsen framför vidare att budgetunderlaget inte presenterats på relevant nivå för styrelser och beredningar såsom geografisk eller funktionell nivå.

Förvaltningen delar skrivelsens uppfattning om detta och att det är en svårighet i processen. Utformningen av budgetunderlaget styrs i allt väsentligt av landstingsstyrelsens direktiv. Direktiven för hälso- och sjukvården var indelade i ett antal områden (s k fokusområden) som med något undantag inte är synonyma med beredningarnas och styrelserna ansvarsområden. Budgetunderlaget följde dessa områden enligt direktiven vilket innebar att beskrivningar som direkt speglar styrelser och beredningars ansvarsområden inte finns med. Förvaltningen har dock initierat ett arbete för att ta fram förslag till hur kommande budgetunderlag kan kompletteras med beskrivningar som bättre speglar styrelsernas och beredningarnas uppdrag.

Catarina Andersson Forsman

Kjell Nyberg

Skapa en budgetprocess som ger beredningar och styrelser möjlighet att fullgöra sitt uppdrag!

I februari i år fattade Hälso- och sjukvårdsnämnden beslut om en ny budgetprocess för HSN. Beslutet grundade sig på en konsultrapport i vilken Ernst & Young gjort en bred genomlysning av budgetprocessen samt lämnat förslag till områden som borde utvecklas.

Kostnaderna för konsultrapporten uppgick till 556 000 kronor. I denna gav förslag till tre konkreta förändringar av beslutsprocessen. Dessutom fick förvaltningen i uppdrag att fortsätta utvecklings- och förändringsarbetet i linje med konsulternas förslag. Nämnden beslutade i enlighet med förslaget.

Ernst & Young behandlade i sin rapport frågeställningar kring beredningarnas och styrelserns begränsade inflytande i budgetprocessen. Förslag lämnades om hur beredningars och styrelserns möjligheter att påverka budgetprocessen skulle öka. Bland annat skulle tid ges för beredning av budgetdirektiv innan dessa fastställs. Dessutom skulle budgetunderlaget presenteras i tid och på relevant nivå innan underlaget fastställs av HSN.

Särskilt fokus riktades mot budgetprocessens funktion som styrverktyg. Konsulterna konstaterade att kopplingen mellan politikernas riktlinjer och förvaltningens budget, avtal och verksamhetens resultat måste stärkas.

Tyvärr tvingas vi konstatera att nämndens beslut på intet sätt följts. Ingen reell beredning inför budgetdirektiven har genomförts i beredningar och styrelser. Inte heller har budgetunderlaget presenterats på relevant nivå såsom exempelvis geografisk nivå eller funktionell nivå utifrån olika ansvarsområden. Förslag från oppositionen om att ta fram sådana underlag har istället röstats ned av de borgerliga ledamöterna.

Ett av de viktigaste förslagen i konsulternas rapport när det gällde att förstärka budgetprocessens funktion som styrverktyg var att analysera konsekvenserna av de nya vårdvalsreformerna och dess påverkan på budgetens roll som styrverktyg. Inte heller på detta område har någon utveckling skett.

Ett stort antal politiker finns i sjukvårdsstyrelser och beredningar. Uppdraget från fullmäktige är solklart. Ambitionen att se till medborgarnas bästa torde finnas hos de flesta. I det läget finner vi det synnerligen upprörande att adekvata och relevanta verktyg och processer för att fullfölja uppdraget inte ställs till förfogande.

Mot bakgrund av ovanstående beslutar hälso- och sjukvårdsnämnden

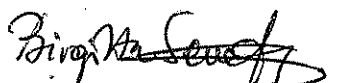
att ge förvaltningen i uppdrag att utvärdera nämndens beslut om nuvarande budgetprocess och ta fram ett nytt förslag som gör sjukvårdsstyrelser och programberedningar mer delaktiga.

att ge hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande i uppdrag att kalla till förhandlingar med samtliga partier i syfte att ta fram ett förslag om till ny arbetsordning för styrelser och beredningar som bättre motsvarar det uppdrag som enligt landstingsfullmäktiges beslut åvilar dem.

Stockholm den 16 september 2008

Dag Larsson (s)
Ledamot i HSN

Birgitta Sevefjord (v)
Ledamot i HSN

Lena-Maj Anding (mp)
Ersättare i HSN